No. 1005 Zaterdag 28 Maart 1903. 20ste Jaargang.

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0,20.

BUREAU VAN DIT BLAD
PLEIN CONCORDIA N°. 129, PIETERMAAI.

E Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di abonnement ta fl. 2,— pa tres luna pagar padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire i Aruba fl. 10,— pa anja.
Un number sol fl. 0,20.

Curaçao, 27 Maart.

Waarom Engelsch?

II.

Het treurige feit, dat er op de hollandsche bovenwindsche eilanden engelsch wordt gesproken, dateert dus van vroeger en vindt zijn oorzaak eenigszins in de verwaarloozing der moedertaal, maar hoofdzakelijk in de geographische ligging dezer eilanden en het handelsverkeer. Deze plaatselijke omstandigheden zijn niet veranderd. Nog liggen deze eilanden te midden van engelsch sprekende volken, waarmede zij ook verkeer hebben, al is dit, helaas, lang zoo druk niet als vroeger. Maar toch, de weinige handel, welke er nog is, geschiedt met de omliggende eilanden, of het vasteland van Amerika, terwijl een groot gedeelte der bevolking haar bestaan vindt op engelsche of amerikaansche schepen.

Van zeer groot belang is het, op te merken, dat ook andere naties in hetzelfde geval verkeeren als wij. Op de deensche eilanden spreekt men engelsch, op het fransch gedeelte van St. Martin wordt wel een weinig fransch gehoord, maar de overgroote meerderheid drukt zich uit in het engelsch. Wel een bewijs, dat hier een algemeene noodzakelijkheid gebiedt een zelfde taal te bezigen voor het onderling verkeer en dat deze noodzakelijkheid dwang staat boven de wetten.

Prof. Went heeft uiterst kalm nagedacht en fijn zijn berekeningen gemaakt, alvorens hij neerschreef:...... dat er op de Bovenwindsche eilanden nauwelijks menschen te vinden zijn, die een woord van onze taal verstaan in tegenstelling bijv. met het Fransche deel van St. Martin, waar men elken neger in het Fransch kan aanspreken." Ten volle waar. Geen enkel woord te veel, noch overdreven.

Maar; *venenum in cauda!* Men kan elken neger in het fransch AANSPREKEN. De Professor zorgt er wel voor hier niet bij te voegen, in welke taal deze neger U antwoorden zal. Zoo groot is die „tegenstelling" van het N. G. met het F. G. niet. Behalve de ambtenaren, zijn er op het F. G. van St. Martin nog eenige personen van de beschaafde standen, die fransch spreken, dit is waar, doch het gros der bevolking spreekt engelsch, verstaat echter wel een weinig fransch en heeft het reeds tot: *Oui, Monsieur, Non, Madame* en misschien nog iets verder gebracht, welke woorden dan ook meermalen herhaald worden in hun patois: maar de eigenlijke verkeertaal is ook daar engelsch. De fransche Priester, die thans dienst doet op het Fransche Gedeelte, heeft zich verplicht gezien, het engelsch aan te leeren, terwijl de Methodiste Leeraar geregeld in engelsch en bij uitzondering in fransch predikt.

De taal, welke het meest algemeen op die eilandengroepen, hetzij het hollandsche, deensche of fransche bezittingen zijn, gesproken wordt, is engelsch, ofschoon er uit praktisch oogpunt beschouwd, als verkeermiddel voor den handel ook wel iets voor de fransche taal valt te zeggen, die daarom ook meer gekend wordt, maar niet algemeen verspreid, is noch gesproken, wordt ook niet op het fransche gedeelte van St. Martin, tenzij men een armmoedig patois hier onder rekenen wil.

Om den kwijnenden handel op te heffen of het verkeer met vreemdelingen te bevorderen, behoeft de hollandsche taal op onze eilanden niet algemeen te worden. Praktisch valt voor onze taal niet veel te zeggen; maar daarom mag niet worden verklaard, dat de moedertaal teruggedrongen wordt door de taal eener vreemde natie, omdat het hollandsche bestuur niet genoeg zorg draagt onze taal te bevorderen. Dit is een noodzakelijk gevolg der omstandigheden. Indien er een fout is bedreven, werd deze vroeger begaan, toen, eenigen geleden, het hollandsch element overheerschend was in onze kolonie, of minstens krachtig genoeg om onze moedertaal te bewaren naast de engelsche taal, en toch aan handelsbelangen die taal werd opgeofferd.

Kan hier dan geen enkel verbetering worden aangebracht? Zeer zeker. Maar niet „voornamelijk door het onderwijs", zooals Minister IDENBURG en de Gouverneur onzer kolonie schijnen te meenen.

Door de omstandigheden is de hollandsche taal teruggedrongen, door andere omstandigheden kan onze moedertaal in eere worden hersteld.

Het is alleszins billijk, dat Regeering en Bestuur verlangen, dat de hollandsche taal meer algemeen zal kunnen worden in de kolonie. Maar dan moet men ook de juiste middelen aanwenden om tot een bevredigende oplossing te geraken en niet de fout zoeken, waar deze niet schuilt.

Sinds dertig jaren heeft de hollandsche Regeering zorg gedragen, dat het hollandsch onderwezen kon worden op de scholen van St. Martin en St. Eustatius, door gediplomeerde onderwijzers daarheen te zenden. Saba geniet dit voorrecht eerst de laatste twee jaar.

Hoe komt het echter, dat onze taal eerder achteruit dan vooruitging.

Zoolang het volk geen praktisch nut ziet van het hollandsch leeren, zal het daartoe niet worden aangespoord. Nu de verkeertaal eenmaal engelsch is, vergeten de kinderen, die zich nog niet gemakkelijk konden uitdrukken in onze taal, bij het verlaten der scholen, onmiddellijk, wat zij met zoo veel moeite en inspanning leerden. De ouders zullen hun kinderen wel vragen of zij zonder fouten een engelschen brief kunnen schrijven, omdat dit hun te pas komt in het volgend leven, maar denken er zelfs niet aan hun hollandsche les te overhooren, indien zij ten minste uit gebrek aan oefening reeds niet alles verleerd zijn.

Dat regeering en Bestuur het een billijken eisch noemen, dat het hollandsch op door Holland gesubsidieerde scholen onderwezen worde, kunnen wij ten volle begrijpen. Maar dit eergevoel bezit het gewone volk al heel weinig; en als een onderwijzer nimmer vrucht ziet van zijn inspannenden arbeid zal zijn sterk ontwikkeld plichtgevoel wel wat minder worden, en zijn ijver ten laatste geheel bekoelen. Zoo is de loop der geschiedenis van het onderricht in het hollandsch op St. Martin bijv. Niet door verwaarloozing, niet door plichtverzuim is het een treurig feit geworden, dat thans op de *openbare* scholen weinig werk wordt gemaakt van dit onderwijs. De proefneming heeft lang genoeg geduurd om duidelijk te bewijzen, DAT DE SCHOOL ALLEEN HET HOLLANDSCH NIET ALGEMEEN KAN MAKEN. De heeren HOEKSTRA, RIJNENBERG en BOREAU stonden bekend als kundige, ijverige leermeesters en toch hebben zij het nimmer zoover kunnen brengen, dat men verklaren kan, dat zij met succès het hollandsch hebben onderwezen. De kinderen vonden geen gelegenheid buiten de schooluren zich verder te ontwikkelen en moesten reeds in hun kinderleven de overtuiging hebben, dat het hollandsch hun toch voor niets dienstig was. Hun oudere broeders en zusters, hun ouders spreken altijd engelsch en zeiden hun, als zij hun hulp soms inriepen bij moeilijkheden in thema, opstel of vertaling, dat zij niets meer van het hollandsch onthouden hadden. Misschien werd hier

Feuilleton.

Soldatenharten.

— Wel, Plantier, geen nieuws van morgen?

— Niets, kapitein, niets.

— Dat is niet veel, mijn jongen, is de post al gekomen?

— Ja, kapitein. Ik heb de brieven op uw bureel gelegd.

— Goed, goed, ik zal eens gaan zien.

En kapitein Bortet, vijftig jaar, groot, mager, met grijzenden bakkebaard, doordringende oogen achter de in goud gezette glazen van zijn lorgnet, trad zijn werkkamer binnen. Hij ging voor zijn tafel zitten, zag het pak brieven en dagbladen na, dat de oppasser daar had neergelegd, en opende de brieven, terwijl hij vluchtig naar de onderteekening zag.

Het waren voor het meerendeel dienstbrieven, wier inhoud hij raadde zonder ze te openen.

Tusschen twee groote gele envelloppen lag een kleine, witte, een weinig vuil gemaakt, en waarvan het adres, onregelmatig en met een zenuwachtige hand geschreven, die hem bekend voorkwam, plotseling zijn opmerkzaamheid trok. De brief was des nachts aan het station in de bus geworpen.

Men zou zeggen het schrift van den sergeant-majoor Boisfleurot, mompelde de kapitein. Wat zou hij mij te melden hebben?

Hij opende haastig den brief en las hem. Hij behelsde slechts eenige regels, maar die regels moesten den kapitein geen goede tijding melden, want hij sloeg heftig op de tafel, terwijl hij een krachtig stopwoordje bezigde.

Hij kneep het blaadje woedend tot een prop samen, en wierp het weg. Spoedig raapte hij het echter weer op, ontvouwde het en sprak luid:

— Maar dat kan niet — dat is onmogelijk. Zou Boisfleurot tot zoo iets in staat zijn.

Daarna las hij, elk woord spellend:

„Kapitein,

„Ik ben een ellendeling, of liever een ongelukkige...... De misslag, dien ik begaan heb, is thans niet te vergeten. Voor mijn arme, zieke moeder, die gebrek leed, heb ik geld uit de kas van mijn compagnie genomen. Ik rekende er op, alles op tijd te kunnen herstellen. Dat is niet mogelijk geweest, morgen zal alles ontdekt worden. Ik vertrek naar België. Verwensch en vervloek uw onwaardigen sergeant-majoor,

BOISFLEUROT"

Zweetdroppels parelden op het voorhoofd van den kapitein, toen hij den brief voor de tweede maal gelezen had. Zijn grijze oogen flikkerden onder de gefronste wenkbrauwen en afgebroken zinnen ontsnapten zijn mond.

— Vreeselijk...... Begrijp niet...... Serg-maj. Boisfleurot toch een eerlijke jongen...... veel te goed, zeg ik! Maar wat te doen? Niets...... te laat. Wacht...... probeeren wij hem te redden...... vaderland...... plicht......

En de kapitein stond op, om zijn plan te vormen...... Hij begon met, zonder iemand iets van den brief te zeggen, sergeant-majoor Boisfleurot een verlof van acht-en-veertig uren te verleenen...... Daarna begaf hij zich naar het station, ondervroeg de beambten, en vernam, dat de onderofficier den nachttrein naar Doornik genomen had.

De kapitein raadpleegde het spoorwegboekje en zag, dat men om Brussel te bereiken, te Doornik op den middag-sneltrein moest wachten. Het was dus mogelijk, dat Boisfleurot dezen nam. Hij kon dus nog op tijd te Doornik zijn.

De berekeningen van den kapitein waren juist. Bij het station te Doornik zag hij zijn sergeant-majoor op het perron, bleek, onrustig, in burgerkleeren, een valies in de hand. Snel opende de officier zijn rijtuig en trad op den deserteur toe. Toen hij hem bemerkte, wilde hij de vlucht nemen. Maar de ijzeren arm van zijn overste had hem reeds stevig vastgegrepen, en hem nu naar den uitgang trekkend, zei hij tot zijn sergeant-majoor:

— Ongelukkige, zijt gij krankzinnig? ...... Gelukkig, dat ik nog op tijd ben gekomen...... Gij zijt een dikke kaars aan uw heiligen patroon schuldig, Boisfleurot.

— Kapitein...... kapitein...... vergeving, stamelde de sergeant.

— 't Is goed, hernam kapitein Bortet met zijn harde en bevelende stem, alles is u vergeven. Toen ik dezen morgen uw brief ontving, dacht ik maar aan één ding: u zoo spoedig mogelijk te achterhalen, om u te beletten, een dergelijke dwaasheid te doen...... Hoe kunt gij, een dapper soldaat, voor eenige guldens een geheel eervol verleden vaarwel zeggen!... Bommen en granaten, die misslag verdient geen verontschuldigingen, toch vergeef ik u ook die...... Ik ben niet meer kwaad, ik vergeef u ook die...... Ik ben niet meer kwaad, ik beloof het u. Gij keert naar uw korps terug, hier hebt ge een verlofpas van acht-en-veertig uren, die zal u redden. Ik belast mij met het overige......

nog wel een flinke vermaning bijgevoegd om maar goed engelsch te leeren, daar hadden ze later wat aan.

Zoo is het gegaan en zoo zal het blijven gaan.

Evenals voor Curaçao zouden wij voor de Bovenwindsche eilanden willen aanraden eerst een *kern* te vormen van hollandsch sprekende personen. Wanneer deze kern krachtig is; kan men daaromheen verder werken.

Het hollandsch mag niet van den rooster worden geschrapt, maar moet goed onderwezen worden aan die kinderen, welke tot de hollandsch sprekende families behooren. Die taal moet hun zoo eigen worden gemaakt, dat zij zich daar even gemakkelijk in kunnen uitdrukken als in het engelsch, zoodat er kans bestaat, dat zij ook in den huiselijken kring als conversatietaal worde gebezigd. Zij moeten het zich tot een eer gaan rekenen hollandsch te kunnen lezen en schrijven.

Hoe zal dit alles tot stand komen?

Niet door te beginnen met het hollandsch algemeen verplichtend te stellen op de scholen. Dit zou niets baten. MAAR DOOR TE EISCHEN VAN DE AMBTENAREN, DAT ZIJ DE HOLLANDSCHE TAAL SPREKEN EN SCHRIJVEN, MINSTENS ALS ZIJ OPTREDEN IN HUNNE HOEDANIGHEID VAN AMBTENAAR.

Volgens een correspondentie uit Curaçao dd. 1 Februari 1902 in *de Nieuwe Rotterdamsche Courant* geplaatst en overgenomen in het Rapport van de Tweede Kamer zijn er ambtenaren op St. Martin en Saba, die slechts engelsch spreken. Dit is een grove misstand, waaraan een einde behoort te worden gemaakt.

Wanneer de ambtenaarswereld goed hollandsch spreekt, lijdt het geen twijfel, of onze Moedertaal zal in onze kolonie bewaard blijven niet alleen, maar ook zich meer en meer verspreiden onder de nettere bevolking, welke alleen in staat is onze taal grondig te leeren kennen en minstens van tijd tot tijd te gebruiken.

Nog op een ander groven misstand willen wij wijzen, welke oorzaak was van den snellen achteruitgang onzer Moedertaal.

In 1872 den 12den April vaardigde Gouverneur H. F. G. WAGNER de volgende *verordening* uit:

IN NAAM DES KONINGS!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

In overweging genomen hebbende, dat het bijna uitsluitend gebruik der Engelsche taal bij nagenoeg volkomen onbekendheid met de Nederlandsche op de eilanden *St. Martin, N. G., St. Eustatius* en *Saba* en de hieruit voortgevloeide behandeling van regtszaken aldaar in eerstgenoemde taal, groote bezwaren oplevert met betrekking tot de regtsbedeeling in de Nederlandsche taal op de overige eilanden dezer kolonie, welke bezwaren dringend voorziening eischen.

Heeft, na verkregen goedkeuring van den Kolonialen Raad, vastgesteld onderstaande verordening.

Art. 1.

Bij het Hof van Justitie in deze kolonie en bij de Kantongerechten op *Curaçao, Bonaire* en *Aruba* worden alle regtszaken, zoowel in als buiten regtsgeding, hetzij mondeling of schriftelijk behandeld in de Nederlandsche taal, voor zoover niet bij algemeene verordening in bijzondere gevallen het gebruik der landstaal is toegestaan.

De Raad van Justitie op *St. Martin* N. G. en de Kantongeregten aldaar en op *St. Eustatius* en *Saba* zijn bevoegd en worden gerekend sedert de invoering der tegenwoordige wetgeving bevoegd te zijn geweest, om bij de schriftelijke of mondelinge behandeling van regtszaken, zoo in als buiten regtsgeding, in de plaats der Nederlandsche desnoods gebruik te maken van de Engelsche taal."

Tot zoover de verordening.

Gouverneur WAGNER meende aan groote bezwaren te gemoet te komen door toe te staan, dat in de rechtzaal *des noods* engelsch mocht worden gebezigd.

Die *nood* schijnt echter zoo *algemeen*, dat er *nimmer* hollandsch wordt gesproken, zelfs niet wanneer hij, die een proces te voeren heeft, een hollander is, of de nederlandsche taal zeer goed machtig is, zoodat hij *gedwongen* wordt engelsch te spreken en later als hij in hooger beroep komt *verplicht* tot hooge translatiekosten.

Dit is toch zeker niet volgens de bedoeling van den wetgever. Mocht dit echter een noodzakelijk gevolg zijn van zijne toegevendheid voor de engelsche taal, dan moet hieraan onverwijld een einde worden gemaakt.

Wanneer de ambtenaren op de bovenwindsche eilanden meer het hollandsch noodig hebben in de uitoefening van hun ambt, zal hierdoor het hollandsch hun meer eigen worden en daardoor ook meer verspreid. De officieele stukken moeten niet zooals nu in het engelsch, maar in het hollandsch worden opgesteld. Maar om dit te bereiken, moeten hollandsch sprekende ambtenaren worden benoemd, *al kost dit ook meer geld.*

Op deze wijze meenen wij kan het hollandsch meer algemeen worden op de bovenwindsche eilanden. Er moet weer een hollandsch element, een hollandsche kern worden gevormd. Wanneer het praktisch nut van de kennis onzer moedertaal bewezen wordt, als *voorwaarde* bijv. om ambtenaar te kunnen worden, mag men hopen, dat het hollandsch met meer ijver en succes op de scholen voor beschaafde standen zal geleerd worden. Een algemeene verplichting voor allen zou toch weinig resultaten opleveren.

BLOEMENCULTURE.

Naar aanleiding der groote bestelling van bloemzaden en potten, zond „De Curaçaosche Maatschappij" de volgende circulaire aan de heeren deelnemers. Wij verzochten den Secretaris der Maatschappij deze circulaire te mogen overdrukken, omdat wij overtuigd waren, daar menig bloemenliefhebber een dienst mede te bewijzen.

De circulaire luidt als volgt:

Curaçaosche Maatschappij tot bevordering van Landbouw, etc.

Curaçao, 20 Maart 1903.

Mijne Heeren,

Het hierna volgende zal U wellicht genoeg bekend zijn, maar in verband met Uwe deelneming in de bestelling van bloemzaden, vermeende het bestuur toch, dat het ten overvloede geen kwaad zou doen, eenige wenken te geven voor het kweeken van bloemen van zaden, waarvan ik mij hierbij gaarne kwijt.

Uit eenige proeven is het mij gebleken, dat hier de beste grond voor de meeste bloemen is: een mengsel van gelijke deelen grond uit een „hofje", oude koemest en zand.

Fijne bloemzaden zaaie men in grond van dit mengsel, na dien eerst gezift te hebben, b. v. door een gewonen meelzifter van ijzergaas, als men hier gebruikt. Niet de geheele inhoud van den bloempot behoeft gezift te zijn; een laag ter dikte van 3 centimeter is veelal voldoende. Bedoelde zaden bedekke men ook slechts eventjes met aarde en drukke die vast met een plankje. Een goede, algemeene regel is zaden te bedekken met driemaal hun eigen dikte aan aarde.

Aan te bevelen is den pot, waarin men gezaaid heeft, met glas te bedekken tot de plantjes goed zijn opgekomen. Men houdt daardoor de vochtigheid in den grond en onderhoudt een meer gelijkmatige temperatuur.

Men zaaie nooit in natten grond. Liever zaaie men eerst en besproeie dan, en dit ook niet te veel. Vaak wordt zaad verstikt, doordat er zich een korst van aarde om heen zet, hetgeen alleen in te natten grond kan gebeuren.

Met het besproeien van jonge plantjes zij men ook voorzichtig. De grond moet vochtig blijven, maar door te veel water sterven teere, jonge plantjes zeer gemakkelijk.

Voor het besproeien van fijne plantjes make men ook liefst van een fijnen „sprayer" gebruik (een vaporisateur voor odeur is o. a. zeer geschikt of een „tri-jet-sprayer", die in de V. S. *f* 2,— kost en ook voor bespuitingen tegen insecten, enz, zeer nuttig is. (1)

Heeft men een eenigszins belangrijk aantal verschillende zaden te zaaien, dan make men daarvoor van een oude pakkist een soort van „kouden bak"; voor de gedane bestelling b. v. een van 70 bij 40 centimeter, van achteren 20 c. M. en van voren 10 c. M. hoog, en voorzien van een glazen deksel (het glas kost een gulden). Men vulle dien bak met grond als voren gezegd (bovenste laag gezift) ter diepte van 15 c. M. van achteren en 5 c. M. van voren, verdeele hem dan in vakjes van 10 bij 10 c. M. en zaaie in elk vakje eenige zaadjes. Den grond houde men vochtig, ook het glas van onderen, en opent het deksel eerst voor goed, nadat de plantjes goed zijn opgekomen, en dan dagelijks wat verder.

Het spreekt wel van zelf, dat de zon niet op zulk een bak mag schijnen, tenminste niet hier, waar de temperatuur reeds hoog genoeg is en de felle zonnestralen den grond tot een harde bovenkorst zouden uitdrogen, waar slechts zeer krachtige planten zich doorheen kunnen werken.

Hebben de plantjes 3 à 4 blaadjes, dan verpoote men ze in potten, (2) zooveel mogelijk zorg dragende, de wortels niet te beschadigen. Een gewone schrijfpen, omgekeerd in een houder gestoken, is een zeer geschikt gereedschapje om zulke kleine plantjes uit den grond te nemen. Valt bij dit uitnemen te veel grond van de wortels, dan is de aarde te droog. De grond, waarin men plant, mag wel vochtig, doch niet nat zijn. Liever geve men water na het verplanten en bij voorkeur verplante men tegen den avond.

Verdere inlichtingen omtrent de cultuur van elke bloemsoort zal men op de pakjes met zaad gedrukt vinden, tenminste, aan de leveranciers is verzocht dit te laten doen.

Hoogachtend,

Uw dw. dr.

HAMELBERG,

Secretaris.

---

[1] Indien men mij het Amerik. geld er voor bezorgt, wil ik gaarne een of meer zulke „sprayers" bestellen. Men geve mij dit dan op. Onze agenten in New-York, Messr. Foulke & Co., 25 Beaver Street, zullen zich ook wel met de bestelling willen belasten. Ik kreeg er een door hunne tusschenkomst.

[2] Enkele planten echter kunnen niet tegen verplanten, tenzij het uiterst voorzichtig wordt gedaan. Van de bestelde soorten behoort hieronder „Nasturtium" en „sweet peas". Men plante die dus terstond in den pot, waarin ze moeten blijven.

Nieuwsberichten.

Curaçao.

Kerkelijke berichten.

De heeren der feestcommissie tot voorbereiding van 's Pausen jubilé

Verbaasd over zooveel goedheid, wetend, dat de kapitein openhartig was en dat alles, wat hij zei uit zijn hart kwam, stamelde Boisfleurot verlegen:

—Neen, kapitein, uw goedheid doet mij nog meer pijn......, want ik ben die goedheid niet meer waardig. Ik heb gestolen......, gestolen voor mijn arme moeder, wel is waar, om voor haar krachtige middelen te koopen.... maar ik heb toch gestolen. Gij kunt mij wel zeggen, kapitein, dat niemand er iets van zal weten, maar gij, kapitein, ondanks uw edelmoedigheid zult mijn misslag niet vergeten...... Gij zult mij niet meer hoogachten, geen vertrouwen meer in mij hebben. Neen, mij blijft niets meer over dan de vlucht of de dood.

—Duizend bommen, viel de kapitein luid in, gij mijn vertrouwen niet meer hebben!? Welnu, wilt gij een bewijs van het tegendeel?

—Indien ik geen vertrouwen meer in u had, indien ik u niet meer hoogachtte, zou ik dan tot u zeggen: Hier is mijn portefeuille, die geheel mijn fortuin bevat, neem ze mee? Doch neem er alleen uit, wat er in uw kas ontbreekt en breng die in orde. Morgen zult gij mij in mijn kabinet terugvinden.

Daar de sergeantmajoor nog aarzelde opende de kapitein den overjas van den onderofficier en stak de portefeuille in den zak. Daarna hem de hand drukkend en hem naar het loket wijzend, om een kaartje naar Parijs te nemen, zei hij:

—Ga, heb vertrouwen, maar begin niet opnieuw.

Nauwelijks zat den volgenden morgen kapitein Bortet in zijn werkkamer, toen er aan zijn deur geklopt werd.

—Binnen! riep hij.

Verlegen trad de sergeant-majoor binnen.

—Kapitein, ik kom...... ik kom......

—'t Is goed, onderbrak hem de kapitein met zijn harde stem, ik weet waarom, maar ik wil niet van die zaak hooren...... En hij voegde er bij: majoor, gij hebt in de laatste rapporten goede noten...... Uw oversten zijn zeer tevreden over u......

—Maar, kapitein......

—Geen maar, duizend bommen en granaten! En zij zullen u hun tevredenheid toonen...... Gij zult niet meer zwak zijn.

—Neen, kapitein, gij kunt gerust zijn......

—Welnu, reken op mij, binnen een jaar zult gij de adjudant-galons dragen. Ruk nu in!

En na de porteufeuille van Boisfleurot te hebben aangenomen, liet hij hem met vriendelijk gebaar gaan.

Het was in de maand Maart daaropvolgend en een koude, mistige wintermorgen.

De poort van het kerkhof was door den wachter geopend. Een lijkstoet naderde langzaam en hield eindelijk stil voor het hek van den doodenakker. Mannen, in het zwart gekleed, met blinkenden hoed op, hieven een kist onder het zwarte laken op en droegen die naar het geopende graf. Eenige kransen lagen op de lijkkist. Op een las men in groote letters: *„Aan kapitein Bortet, zijn soldaten."*

Het was de groote grijsaard, met grijzen baard en heldere oogen, die daar den laatsten slaap sliep.

Toen de lijkkist in de groeve was gelaten, trad een man uit een groep officieren, die hun kameraad de laatste eer bewezen naar voren. Aan zijn schitterende uniform herkende men den generaal. Met bewogen stem sprak hij. Hij schetste het leven van zelfverloochening, vaderlandsliefde en plicht van dengene, dien de wreede dood zonder mededoogen uit het leven had weggerukt. Toen hij ophield met spreken, trad een andere man naar voren, het was adjudant Boisfleurot.

Ernstig nam hij het woord. Mijne heeren, de generaal heeft gezegd, hoe hij over kapitein Bortet denkt. Ik wil u een onbekend feit, een geheim van zijn leven meedeelen, al kost mij dit ook veel."

En eenvoudig, zonder iets te verzwijgen, vertelde hij de daad van kapitein Bortet, en voegde er daarna bij: „Mijneheeren, die schuldige sergeant-majoor was ik! Ik ben echter heden gelukkig, mijn eer op te offeren om de nagedachtenis van mijn kapitein te eeren, zooals deze het verdient. En snikkend eindigde hij: „Slaap in vrede, kapitein, er is iemand, die u nooit zal vergeten."

Toen Boisfleurot weer zijn plaats had ingenomen, trad de generaal op hem toe en drukte hem de hand, getroffen door dit verheven bewijs van dankbaarheid. Daarna zei hij:

—Gij hebt een grooten misslag bedreven, zeker, maar gij hebt hem hersteld. Gij zijt een dapper sergeant-majoor, bijna even dapper als kapitein Bortet.

heden van den Weleerw. Pater St. v. d. Paverr een bijzonder bewijs van dankbaarheid willen geven. Donderdagmorgen werd tot zijn intentie een plechtige H. Mis in de St. Anna-kerk opgedragen, waarbij genoemde heeren en vele andere personen, die aan de voorbereiding der feesten medewerkten, dankbaar deelnamen.

Officieele berichten.

Volgens van Z. E. den Heer Minister van Koloniën ontvangen bericht, is aan den Heer H. K. A. MICHELSEN, Leeraar aan de Hendrikschool alhier, na een door hem ondergaan geneeskundig onderzoek, tot verder herstel van gezondheid, eene verlofsverlenging voor den tijd van zes maanden verleend.

Posterij.

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven:

G. Arends, M. Harthoren, G. Janes hijo, Gabriela Kuep, Francois Maduro, F. Nederlands, Evaristo Ruiz para entregar á Ines de Garcia, Karlisto Seisle, Horacio I. Sprock, Anieta Voos.

Niet voor bestelling of verzending vatbaar een brief geadresseerd aan: Roy Meek Adiaorno (ubi) en een briefkaart zonder adres.

Aangeteekende stukken:

Martili Confesor para entregar á Fermijia Stekman, G. A. Pinedo P., J. W. van der Meulen.

Koloniale Raad.

Zonder publiek is er weer publieke vergadering geweest van den Kolonialen Raad. Het schijnt tot de onmogelijkheden te behooren den belangstellenden beter in kennis te stellen van eene openbare vergadering, dan door aanplakking buiten „de poort".

En toch stellen de leden er prijs op, dat het publiek acht slaat op hetgeen zij zeggen, zoolas weldra blijken zal.

De vier ontwerp-verordeningen, door ons in het vorig nummer besproken, werden goedgekeurd. Voordat het echter tot stemming kwam over de meermalen besproken zedenwet, stond de heer CHAPMAN op om te verklaren, waarom hij thans voor de wet zou stemmen en begon deze verklaring aldus:

„Gaarne zal ik van deze gelegenheid gebruik maken om te trachten uit te wisschen den verkeerden indruk, welken het door mij voorgestelde en door den Raad aangenomen amendement op de vorige door het Bestuur aan den Raad ingediende ontwerp-verordening tot wijziging van de strafwet schijnt te hebben gemaakt.

Mijn hoofdbezwaar tegen de toen ingediende ontwerp-verordening was, dat daardoor weer gelegenheid werd gegeven om zeer jeugdige personen te doen te recht staan.

Volgens het art. 37 van onze strafwet zal de beschuldigde of de beklaagde, als hij nog geen 16 jaar oud is, worden vrijgesproken, indien het uitgemaakt is, dat hij zonder oordeel des onderscheids gehandeld heeft. Derhalve moet het kind, dat zich door zijn onervarenheid, door zijn onwetendheid, door zijn gebrek aan verstandsontwikkeling, door zijn totale onbekwaamheid om te kunnen beseffen wat de wet gebiedt, of verbiedt, aan de bepalingen van de strafwet heeft vergrepen, aan den zoo verderfelijken invloed van een strafvervolging *eerst* worden blootgesteld, om *daarna* bij gebrek aan oordeel des onderscheids te worden vrijgesproken.

Dit treurig tooneel had ik zooveel mogelijk willen voorkomen."

Ten slotte zeide spreker: „Ondanks dat mijn hoofdbezwaar tegen de vroeger ingediende ontw.-ver. ook tegen deze ontw.-verord. blijft bestaan, zal ik...... voor de goedkeuring...... stemmen, omdat door het Bestuur in deze ontw. ver. de meeste bezwaren, die wij tegen de andere ontw. ver. hadden, is te gemoet gekomen en deze verordening in een leemte van onze strafwet voorziet, welke zeer zeker dringend voorziening eischt," etc.

Velen zullen het met ons waardeeren, dat de heer CHAPMAN trachtte den verkeerden indruk, welken zijn obstructie de vorige maal veroorzaakt heeft, weg te nemen; reden waarom wij aan zijn woorden een plaats afstonden in ons blad. Onzes inziens echter is de heer CHAPMAN wat al te bevreesd voor den verkeerden invloed van een rechtspleging op een jeugdig misdadiger en ziet daarbij, naar het schijnt, over 't hoofd, dat het 2de boek van het W. v. S. handelt over MISDRIJVEN, eerst in het 3de worden de OVERTREDINGEN behandeld. Minister MODDERMAN heeft in zijn M. v. T. bijna letterlijk de woorden der Staatscommissie overgenomen, toen hij het volgende beginsel vooropstelde: „Nu eens wordt straf bedreigd tegen een feit (handeling of verzuim), dat ook al kon het toen nog niet door den regter gestraft worden, reeds onrecht was, voordat de wetgever sprak, en waarvan wij het onrechtmatige zouden beseffen, ook al had de wetgever niet gesproken. In dit geval is er „misdrijf."

Wij nu, gelooven, dat zulk een besef van iets verkeerds te doen, al spoedig bij kinderen ontwikkeld is, en er derhalve na *misdrijven*, waarvan hier sprake is, wel geen wetskennis bij hen zal bestaan, wat ook niet behoeft, maar een schuldbesef, voldoende om de straf heilzaam toe te passen. Daarenboven moet het bestuur van een beschaafde maatschappij deze vrees voor het verkeerde door strafwetten nog meer ontwikkelen en bevorderen.

Nadat deze ontwerpen waren aangenomen, sprak de Voorzitter een warm woord van hulde aan de nagedachtenis van den heer J. B. v. D. LINDE SCHOTBORGH, waarna in diens plaats werd gekozen de heer J. MOLLER, als 1ste candidaat met algemeene stemmen, en als 2de candidaat de heer J. H. W. GRAVENHORST, met 5 stemmen.

Dankbetuiging.

In dank ontvangen van de Cur. Hypotheekbank het beredeneerd verslag over het zeven en twintigste huishoudelijk jaar.

Water.

Op Curaçao heerscht gebrek, groot gebrek aan water. De arme bevolking, in de stad, zoowel als in de buitendistricten, mist maanden achtereen de gelegenheid om zich goedkoop drinkwater te verschaffen en moet zich meermalen tevreden stellen met brak water, dat hoogst nadeelig is voor de gezondheid. De plantage-houders, hetzij zij zich toeleggen op veeteelt of landbouw, zouden ook gaarne over meer water willen beschikken. De vele putten, die zij gegraven hebben, leveren niet voldoende, noch voortdurend water.

Het eenige middel is diepe, zeer diepe putten te slaan, waarin goed, helder water zonder ophouden opborrelt. Voor dit doel is echter een flinke boormachine noodig. En, een boormachine, welke in staat is den harden, rotsachtigen bodem van Curaçao te doorbooren, kost veel geld.

„De Curaçaosche Maatschappij" heeft haar aandacht geschonken aan het gebrek aan water op ons eiland en meent een middel gevonden te hebben om zulk een degelijke boormachine aan te schaffen. Binnen weinige dagen zal zij een circulaire richten, niet slechts aan haar leden, maar aan alle voorname ingezetenen van ons eiland, met het dringend verzoek hulp te bieden in dezen algemeenen nood. De „Maatschappij" hoopt door flinke, ruime bijdragen het kapitaal van *f* 5000 bijeen te krijgen, om met dit bedrag een dergelijke, groote boormachine te bestellen, welke voldoende waarborgen geeft, hier met succes gebruikt te kunnen worden.

Deze machine wordt het eigendom der Maatschappij, maar allen die bijdroegen, hebben het recht een flinken, diepen put te graven, waarin het water nimmer zal ontbreken. Wat aan velen misschien niet mogelijk was wegens groote onkosten, wordt nu door onderlingen hulp uitvoerbaar.

Volgens de grootte van de ingeschreven bedragen zullen de deelnemers in klassen worden verdeeld, om daarna bij loting de volgorde te bepalen, waarin een ieder aan de beurt zal komen om voor het graven van een put over de machine beschikking te hebben.

Voor boormeester, werkvolk, brandstof zal de Maatschappij zorg dragen, en slechts een kleine vergoeding hiervoor vragen, die tevens dienen moet om een fonds te vormen, waaruit jaarlijks een zekere som zal worden uitgekeerd aan de deelnemers, totdat het ingeschreven bedrag ten volle zal zijn gerestitueerd.

Mochten de bijdragen der ingezetenen niet voldoende zijn, dan zal de Maatschappij het ontbrekende aanvullen, en zou ook zij hiertoe niet in staat zijn, dan zal hulp worden gevraagd bij het Gouvernement. Zoo deze aanvrage om subsidie noodig mocht blijken, vertrouwen wij, dat het Bestuur ons steunen zal met krachtige hand, want het geldt hier een werkelijk dringend gevoelde behoefte, waaraan wel spoedig mag worden voldaan. Het gebrek aan water is algemeen, en een flinke boormachine het eenige middel om ons overvloed van water te verschaffen.

Nederland.

In den ouderdom van 73 jaren is overleden de heer H. A. Elias, oud-gouverneur van de voormalige bezitting aan de kust van Guinea. Alvorens hij in 1862 tot deze gewichtige functie werd benoemd, stond de heer Elias als chef aan het hoofd van de afdeeling West-Indische zaken aan het Departement van Koloniën.

Buitenland.

Rome. — Bij gelegenheid van zijn jubilé heeft de Paus besloten, een half millioen lire te geven aan godsdienstige instellingen en instellingen van liefdadigheid. Z. H. zal 200.000 lira geven aan de Propaganda, die van den Paus reeds een millioen ontvangen heeft, 100.000 lire aan de armen van Rome, 100.000 lire aan katholieke instellingen van liefdadigheid en 100.000 lire aan het observatorium van het Vaticaan.

Frankrijk. — De Fransche Kamer heeft dezer dagen eenige zeer leerzame zittingen gehouden. De ingewortelde gewoonte om op de begrooting vooruit te loopen en reeds te voren een of meer twaalfden van de ramingen toe te staan, is opnieuw gesanctioneerd, doordat de Kamer voor de 3e maal 1|12 toestond over het loopende dienstjaar. De debatten, die gevoerd zijn over deze aanvrage, hebben de bewering bevestigd van een aantal bladen der oppositie, dat in de laatste jaren door de roekelooze politiek der regeering niet minder dan een milliard moest geleend worden.

Een clericaal uitvindsel antwoordde de regeering op deze bewering.

Onze financiën verkeeren in zeer voorspoedige omstandigheden, zeide de heer Cailliaux, minister in het kabinet Waldeck-Rousseau. Wij behoeven onze toevlucht niet te nemen tot leeningen, verzekerde nog onlangs de heer Rouvier, die tegenwoordig aan de lade zit.

Wat is dat voor misleiding?

Neen, geleend wordt er niet, althans niet zoo machtig veel, dat den naam van leening draagt. Doch metterdaad is er in de laatste jaren werkelijk bijna een milliard geleend.

Wij rekenen voor:

1°. Een leening van 64 millioen om de begrooting van 1902 in evenwicht te brengen. Blijft evenwel van dit diensjaar nog 173 millioen te dekken.

2°. Ter gelegenheid van de conversie der 3½ pCt. rente in 3 pCt., voegde men er handig een leening bij van 61 millioen.

3°. In de eerste helft van Juni bracht de heer Rouvier het bedrag van uit te reiken schatkistbiljetten van 400 op 500 millioen.

4°. Ten slotte stelde de heer Rouvier op het oogenblik voor door de emissie van 300 millioen schatkistbiljetten de deficitten der laatste begrootingen te dekken. Welnu: 500 + 300 + 64 + 61 millioen maakt volgens Bartjes 925 millioen. Daar is nu het echte milliard, terwijl het befaamde milliard van de congregaties volgens officieele gegevens is ingekrompen tot 5, zegge en leze vijf percent van het bezit in de doode hand in Frankrijk.

De ministerieele bladen, die wel zeer bekwaam zijn in het lasteren van de godsdienstige orden, zwijgen als het graf over deze onaangename waarheid.

Maar de oppositie in de Fransche Kamer zwijgt niet. Er is menig hartig woordje gesproken bij de jongste discussiën.

Zoo werd het vuur geopend door den heer Plichon, die er aan herinnerde, dat er over 1903 nu reeds een tekort was van 29 millioen en

zich niet verantwoord rekende in deze omstandigheden voor eene emissie op korten termijn te stemmen.

Spr. wilde de stemming over de gevraagde 250 millioen uitstellen tot na de stemming over de wet op de financiën, welke ook in behandeling is.

De rapporteur over het wetsvoorstel, de heer Berteux, deed zijn best om de gevraagde 250 millioen te verdedigen, waar hij niet bijster goed in slaagde. Hij eindigde met te zeggen, dat de meerderheid geen leening wilde, wat hem duur te staan kwam, want Rouvier zeide later, dat de heer Berteaux een „vlaag van optimisme" had gehad!

Engeland — Vergezeld van zijn gemalin opende Koning Eduard van Engeland op plechtige wijze de zitting van het parlement met een troonrede.

De betrekkingen met alle vreemde mogendheden bleven, zoo luidt het daarin, van vriendschappelijken aard. De blokkade der Venezolaansche havens leidde tot onderhandelingen ter regeling van het geschil. De Koning verheugt zich, dat overeenstemming verkregen is, waardoor het feit, dat de blokkeerende mogendheden haar maritieme operaties dadelijk beëndigden, gerechtvaardigd werd.

„De toestand in Macedonië boezemt ernstige ongerustheid in. Ik heb al mijne krachten aangewend om den Sultan en zijne ministers te overtuigen, dat hervormingen direct noodzakelijk zijn. Ik vertrouw dat de vertoogen van Oostenrijk-Hongarije en Rusland voldoende zullen blijken en dat ik in de gelegenheid zal zijn hun hartelijken steun te verleenen".

In de troonrede wordt verder betreurd dat de pogingen der regeering om te geraken tot een grensbepaling met Turkije, van het Hinterland van Aden tot nog toe vruchteloos bleven, temeer waar een regeling van deze quaestie zeer dringend is. De rede wijst vervolgens op het deelnemen van mannen uit Transvaal en den Oranje-Vrijstaat aan den oorlog in Somaliland en de hartelijke samenwerking met Italië.

De zaken in Zuid-Afrika gaan op bevredigende wijze vooruit. Het bezoek van Chamberlain heeft de gelukkigste resultaten opgeleverd, daar veel moeilijkheden en misverstand uit den weg zijn geruimd. Verder wordt gewezen op de succesvolle bezetting van Kano en de streelende loyauteit, betoond bij den Durbar in Delhi.

Wat de begrooting aangaat, zullen groote uitgaven voor de behoeften van 't Rijk noodzakelijk zijn. Wetsontwerpen werden aangekondigd, betrekking hebbende op Ierland, het onderwijs in Londen en de uitvoering van de overeenkomst gesloten naar aanleiding der Brusselsche suikerconventie.

Bij de beraadslagingen over het adres van antwoord op de troonrede in het Hoogerhuis zei de hertog van Devonshire in antwoord op een vraag van lord Spencer, dat er betreffende het Venezolaansche geschil nog quaesties onderworpen moesten worden aan arbitrage. Onmogelijk kan gezegd worden of zelfs, ondanks de hulp van het arbitrage-hof, nog geschilpunten kunnen rijzen tusschen Engeland en de andere mogendheden, die bij de onderhandelingen nauw zijn betrokken. Het kan niet ontkend worden dat het jongste optreden gevaar in zich sloot, en het feit dat de onderhandelingen tot een goed einde zijn gebracht, zoo der ernstige gevolgen voor de goede betrekkingen, is een duidelijk bewijs voor den gematigden zin van alle betrokken partijen. Er is geen sprake van eenig verbond met Duitschland. Er heeft slechts samenwerking bestaan voor een bepaald doel.

Amerika. — Volgens berichten uit New-York loopen daar geruchten omtrent eene samenzwering tegen President Roosevelt, welke de politie nog tijdig ontdekt zou hebben. Volgens sommigen zou het een anarchistisch complot zijn; maar volgens anderen zou de samenzwering zijn gesmeed door verwoede negervijanden uit de Zuidelijke Staten.

— Het Amerikaansche Huis van Afgevaardigden heeft een nieuwe wet goedgekeurd, waarbij aan personen, die tegenstanders zijn van „een beschaafd beheer", met andere woorden anarchisten, de toegang tot het land wordt verboden en zelfs poging daartoe strafbaar wordt verklaard.

Tevens is bij die wet ook bepaald, dat met den dood of langdurige gevangenis zal worden gestraft ieder, die met voorbedachten rade den President, diens plaatsvervanger of een vreemd gezant doodt of naar het leven staat, of wel daartoe aanzet.

— Laffan deelt mede, dat de heer Hewitt te New-York een apparaat heeft bedacht voor de telegraphie zonder draad, welke een groote ommekeer zal brengen in de toepassing van deze nieuwe uitvinding. Het bestaat uit een glazen bol, waarin twee buizen met kwik gevuld, zijn vastgemaakt. Door deze uitvinding is het mogelijk te seinen op zeer grooten afstand, zonder onderbreking en volgens prof. Pupin, van de universiteit in Columbia, kan door dit toestel dadelijk de draadlooze telegraphie algemeen toegepast worden.

Macedonie. — Nu de Porte haar ingenomenheid heeft betuigd met de voorgestelde Macedonische hervormingen en de Sultan bij een plechtig Keizerlijk besluit zijn zegel daaraan heeft gehecht, bestond er geen bezwaar meer de geheele nota te publiceeren, welke door Rusland en Oostenrijk is overhandigd. De inleiding is zoo beleefd mogelijk. Er wordt gezegd, dat de Porte zelf reeds bezig was met hervormingen en de Mogendheden haar een handje willen helpen uit vriendschap en om den onrustigen toestand te doen ophouden. Uit de nota blijkt ook, dat de meedeelingen, zooals zij tot dusver bekend worden, of minder juist waren, of aanvulling behoeven. Men leest namelijk in de nota: Ten einde den goeden uitslag te verzekeren van de zending, aan den inspecteur-generaal toevertrouwd, zal deze op zijn post gehandhaafd worden gedurende een tijdvak van verscheiden jaren, vooraf vast te stellen; hij zal binnen dat tijdvak niet worden teruggeroepen, tenzij na overleg met de Mogendheden. Ter uitoefening van zijn taak zal hij zich kunnen bedienen, indien de handhaving van de openbare orde dat noodig maakt, van de Turksche troepen, zonder dat hij telkens een beroep behoeft te doen op de centrale Regeering. De vali's zullen gehouden zijn zich stiptelijk te houden aan zijn instructiën. Ter hervorming van politie en gendarmerie zal de Ottomaansche Regeering zich bedienen van de medewerking van buitenlandsche deskundigen. De gendarmerie zal bestaan uit Christenen en Mohammedanen, in zulk een verhouding als overeenkomt met die tusschen de bevolkingen der betrokken plaatsen. De veldwachters zullen Christenen zijn, daar waar de meerderheid der bevolking uit Christenen bestaat; met het oog op de afpersingen en de wandaden, waaraan zekere Arnautische boosdoeners zich maar al te vaak schuldig hebben gemaakt tegen over de Christelijke bevolking, en ook aangezien de misdaden en misdrijven, door die boosdoeners bedreven, in de meeste gevallen ongestraft blijven. De Ottomaansche Regeering zal onverwijld maatregelen treffen om een eind te maken aan dien toestand. Daar de talrijke arrestatiën, ten gevolge van de jongste onlusten in de drie vilajets de bevolking aldaar in groote opgewondenheid heeft gebracht, zal de Ottomaansche Regeering, om den terugkeer tot den normalen toestand in de hand te werken, een amnestie afkondigen voor allen, die beklaagd zijn van of veroordeeld wegens politieke daden, en evenzoo aan de uitgewekenen. Om de geregelde werking van de plaatselijke instellingen te verzekeren, zal de begrooting van ontvangsten en uitgaven in elk vilajet worden opgemaakt, en zullen de provinciale heffingen, die onder toezicht van de Ottomaansche Bank geschieden, in de eerste plaats bestemd worden voor de behoeften van het plaatselijk bestuur. De bezoldiging der burgerlijke en militaire diensten, met inbegrip van de wijze der inning van de tienden, zal gewijzigd, en de verpachting in het groot zal afgeschaft worden.

Men ziet, op die manier komt alles te recht. Als het nu maar wordt uitgevoerd, want dit gaat in Turkije altijd heel langzaam, zoo langzaam dikwijls, dat er niets van gebeurt.

Daar er echter nog altijd vrees bestaat voor een Bulgaarschen opstand, en de ambassadeurs niet zullen ophouden de Porte desnoods elken dag aan te porren, zal het nu wellicht beter gaan.

Als inspecteur-generaal wordt genoemd Hussein Hilmi Pacha, die een goeden naam heet te hebben.

Ingezonden Mededeelingen.

Advertentien.

TIJDTAFEL

van de stoomschepen der "Red D Line" tusschen

NEW-YORK,

PUERTO RICO, VENEZUELA en CURAÇAO.

1903.	March.	Philad.	Zulia	Caracas	Marcb.	Philad.
Vertrekt van NEW-YORK	Feb. 14	Feb. 21	Feb. 28	Mrt. 7	Mrt. 7	Mrt. 21
Komt aan te SAN JUAN		26		12		26
Vertrekt van „		27		13		27
Doet CURAÇAO aan		Mrt. 1		15		29
Komt aan te LA GUAIRA	21	2	Mrt. 7	16	21	30
Vertrekt van „	22	4	8	18	22	April 1
Komt aan te PTO. CABELLO		5		19		2
Vertrekt van „		6		20		3
Komt aan te CURAÇAO	23	7	9	21	23	4
Vertrekt van „	Mrt. 2	8	16	22	30	5
Doet LA GUAIRA aan		9		23		6
„ SAN JUAN „		11		25		8
„ PONCE „	4		18		April 1	
Komt aan te NEW-YORK	10	16	24	30	7	8

Dienst tusschen Curaçao en Maracaibo.

	Marcb.	Merida	Zulia	Merida	Marcb.	Merida
Vertrekt van CURAÇAO	Feb. 23	Mrt. 2	Mrt. 9	Mrt. 16	Mrt. 23	Mrt. 30
Komt aan te MARACAIBO	24	3	10	17	24	31
Vertrekt van „	28	6	14	20	28	April 3
Komt aan te CURAÇAO	Mrt. 1	7	15	21	29	4